

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00080

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	10 เม.ย. 2557	44	15895	3

อุปคุต เชื้อหินคนล้านนา พระบัญชาการนำหินมาป้องกันภัยงานปอย

ขึ้นชื่อว่าพระอุปคุต ผู้คนชาวล้านนา ย่อมรู้จักกันดี เพราะพระอรหันต์รูปนี้ เป็นผู้ที่ทรงอิทธิฤทธิ์ทางคุ้มครองมากมาย และบางครั้งได้ให้โชคลาก บันดาลฝนฟ้าให้ตกตามฤดูกาลไม่มีเภทภัยร้ายมารังควานผู้คน ด้วยอาณุภาพนี้เอง เมื่อมีงานปอยหลวง หรืองานฉลองต่างๆ ชาวบ้าน หรือผู้คนจะไปนมเอาหินในน้ำ มาแทนองค์พระอุปคุตเพื่อปกป้องคุ้มครองงาน

พระอุปคุตคือพระเถระที่อุบัตินั้นเมื่อ พ.ศ.218 สมัยพระเจ้าอโศกมหาราชได้สร้างวัดจำนวน 84,000 บาท วัดแล้วให้มีการฉลองสมโภช หรืองานปอยหลวง แต่พระองค์เกรงว่าจะมาราเหตุร้ายในงานปอยจึงไปนิมนต์พระอุปคุตเถระเจ้าที่ทรงบำเพ็ญเพียรสมาบัติที่เกาะ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	10 เม.ย. 2557	44	15895	3

เวลาเจ็ดปี เจ็ดเดือน เจ็ดวัน ด้วยพิธีกรรมนี้เอง ทำให้ผู้คนลืมนานาถือปฏิบัติกันต่อๆมาว่า หากจะมีงานปอยหลวงหรืองานวัด งานสาธารณะใดๆต้องนิมนต์พระอุปคุตมาคุ้มครองงาน

แต่เมื่อไม่มีองค์พระอุปคุต ผู้คนจึงเกิดการสมมติขึ้น โดยการไปที่ทำน้ำใหญ่ ทำพิธีอัญเชิญกล่าวชุมนุมเทวดา เช่น สักเคกาเมจจะรูเป...ว่าแล้ว ก็กล่าวอัญเชิญพระอุปคุตโดยให้คนที่หนึ่งลงในน้ำงมเอาก้อนหินขึ้นมาชูขึ้นแล้วเอนหรือตะโกนถามว่า "ก้อนนี้ แหม่นก้อ"...ก้อนนี้ใช่หินพระอุปคุตหรือไม่

???

คนที่อยู่ข้างบนก็เ็นตอบไปว่า..."เออ...แหม่นแล้ว แหม่นแล้ว..." นำก้อนหินนั้นขึ้นมา แล้วทำเสียงหายต่อไปอีก จนครบสามก้อน จึงทำการตีฆ้องแห่แห่น นำหินสามก้อนนั้นมาแทนองค์พระอุปคุต อัญเชิญไว้ที่หอพระอุปคุตในวัดที่มีงานนั้น จนหมดวันปอยหลวงหรือวันงานฉลอง จึงนำกลับไปไว้ที่เดิม

ว่าด้วยก้อนหินพระอุปคุต ที่นำไปใช้แล้วกลับมาไว้ที่เดิม แต่บางคนเมื่อนำกลับมาไว้แล้วก็ลงงมขึ้นมา ทำการตำบดหินให้เป็นผงละเอียด ถือว่าหินนั้นผ่านประสบการณ์เป็นพระอุปคุตแล้ว เมื่อได้ผงจะนำมาผสมกับผงอื่นๆสร้างหรือปั้นเป็นพระอุปคุตองค์เล็กๆหรือพระเครื่ององค์อุปคุต ถือว่าเป็นพระเครื่องอุปคุตที่ทรงคุณค่า คุ้มครองภัยดีแท้แน่นอน...

ภาพ การงมเอาหินพระอุปคุต ทำแม่น้ำปิงวัดพระนอนขอนม่วง ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทพย์...